

V političnih, ekonomskih in drugih pretresih, ki že dve leti prizadevajo sosednjo Italijo, se je zamajala tudi RAI in z njo seveda prestižni festival *Prix Italia*. Ko je lani v Rimu že izgledalo, da bo po improviziranih in skromnih pogojih preživetja končno potonil, je 46. izdaja nastarejšega televizijskega festivala spet vzpostavila nekdanjo profesionalnost in kakovost, toda v dosti bolj resnobnem okviru, v znamenju »austerity«, kot je dejal novi sekretar Battistuzzi na otvoritveni slovesnosti. Torino — zibelka italijanske televizije, pa tudi radiodifuzije v svetovnih razsežnostih in finančni mogotec Agnelli (RAI je ponudil svoj novi center, v opuščeni tovarni oživljeni Lingotto, ki ima poleg razstavnih prostorov vse potrebno za multimedijske prireditve) sta prispevala k ponovno dostojnem okviru festivala. Zelo pomembno je dejstvo, da so javne televizije drugih držav, članice organizma *Prix Italia* (tudi RTV Slovenija ima v njej svoj samostojni status že od osamosvojitve naprej) in plačujejo dokaj visoko kotizacijo, zelo zainteresirane za nadaljevanje tega strokovno in medijsko pomembnega festivala. Poudarjam javne, kajti RAI je doslej nekako uspelo odvrniti manevre Berlusconijevega zasebnega »kraljestva« družbe Fininvest, da bi uvrstila svoje programe v tekmovalni del festivala. Letos je Fininvest predložila svoje zahteve generalni skupščini *Prix Italia* — in le kdo je sploh dvomil o izidu? V okvir festivala bi sodila še razstava v Muzeju Radia in televizije, vsa v znamenju bližnje stoletnice Radia, in zaključni koncert orkestra RAI pod taktirko Georgesa Pratra. V vsebinskem pogledu je festival pokazal strokovnost, kakovost in nekatera nova prizadevanja v programu javnih televizijskih hiš, z večjim poudarkom na kulturi in izobrazbi. Sem sodi prisotnost znanih filmskih režiserjev kot so Neil Jordan (*Žalostna igra*, Channel 4), Stephen Frears (*Težavni odnosi*) in Edouard Molinaro (*Maisie*). Pri televizijskih dokumentarcih vseh žanrov je bila posebej opažena (in tudi nagrajena) BBC-jeva reportaža **Črne marjetice za nevesto** (na temo Alzheimerjeve bolezni). Med radijskimi

e-mail

ČRNE MARJETKE ZA NEVESTO

Televizijski festival *Prix Italia*
v Torinu

dokumentarci — v žiriji je bil tudi Pavel Lužan z Radia Slovenija — je bila najboljša švedska oddaja *Fantom v senci*. Oddaje umetniškega značaja, ki ne sodijo ne v

igrani in ne v dokumentarni program, najdejo mesto v kategoriji Arts. Tu se uvrščajo opere, baleti (slovenska televizija je prijavila švedsko-slovensko koprodukcijo

baleta *Romeo in Julija*), likovna umetnost in poezija. Trdo in ne-hvaležno delo za žirijo. Televizijo Slovenija je v njej zastopal Jani Golob. Žirija se je odločila, da bo na prvem mestu nagradila *Strange Fish* (BBC), izjemno produkcijo DV8 Physical Theatre iz Velike Britanije. »Fizično gledališče« je zelo navzoče tudi na sodobni slovenski gledališki sceni, ki se je uveljavila tudi na mednarodnih pri-zoriščih. Sprašujem se, kdaj bo na tem festivalu konkurirala tudi kakšna domača produkcija te zvrsti? Ali tedaj, ko bo ta trend že usahnil? Naravnost težaško delo smo opravljali v žiriji pridruženega Evropskega festivala gledališča na ekranu (RAI in Združenje radijskih in televizijskih novinarjev). Ponovno zanimanje za to zvrst je dokazalo precejšnje število poslanih televizijskih priredb gledaliških del in prenosov iz gledališč. Ponujajo se stalnice za raziskovanja strokovnjakov, mediologov: predvsem izbor klasičnih del — Goldoni, Ibsen, Kleist, von Horvath, Andrejev, poudarek na »normalni« predstavitvi in televizijski realizaciji (brez nadgrajenij v sferi »novega branja« in vizualnih efektov), prefinjeni, komorni igri in ponovno cenjenih čustvih. Nagradili smo slovaško televizijsko produkcijo Ionescove igre *Kralj umira*, Marijo Nejelovo za vlogo Anfise (L. Andrejev, Ostankino) in poljskega igralca Gustawa Holoubeka za vlogo princa Elektorja v Kleistovem *Princu Homburškem*. V ospredju je bilo tudi besedilo E. Flisarja *Jutri bo lepše* (Televizija Slovenija), a zgolj kot literarna predloga. Nagrada ni bila podeljena, ker je izbor dovoljeval samo dve sodobni besedili. Zaradi vsega povedanega bi bilo morda dobro, če bi se udeležili razprave *Nove tendence v pripravi televizijskih programov* — s posebnim poudarkom na spoznanjih televizijskih profesionalcev in okusih gledalcev, manj pa na mnenjih mass-mediologov. Pa še tole: kot na mnogih drugih področjih, tudi pri radiu in televiziji Slovaška nenehno »hodi v zelje« Sloveniji. V festivalskem gradivu smo našli celo pripis »Slovak Television from Slovenia« (sic!).

MAJNA SEVNIK